

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 49. Zettortdeenä 5tâ Dezember 1840.

Lab's padohms wahrgu gadd's.

Deewam schehl! schis gads ir tahds, fur weenumehr wainanas dsird, un dasch nammatehws rohkas schnaugdams waizajahs: fur scho gadd pahrtiffchanu nems, tà ka ar gohdu warretu istift? — Rudsi ne noauga, wassaraja ne isdewahs, dahrsu gahjumi arr pawissam knappi, kartuppeli sapiia semmès; fo seewa un behrni ehdihs? ar fo lohpinus usturrehs? Tahdas behdigas schefloschanas mallu mallàs dsirdamas, bet ne fur ne atffann tas preezigs wahrds: — nahz pee mannin, kaimin, es tew palihdseschu! kaiminsch tik patt tufsch scho gadd irr, tà tas paliga mekletajs. — Tà nu dasch lab's, rihtòs un wakkaròs, ar behdahn fuldamees us to dohina, tà to paschu masuminu, kas tam no labbibas irr, buhs prahrtigi wairinacht ka ilgali warretu istift, un leel gan scho gan to flacht pee maisites zepschanas, kas warr buht wesselibu warr maitacht, — un kad tas arr ne buhtu, tatschu maisite tik smeekfiga ne buhs, tà waidfigs deht spehka un deht wesselibas. Jaw Deewam schehl irr dsirdehts, ka pellus (vellawas) woi schahdas tahdas sahles tohp pee maisès mihklas peejauktas, lai tik wairak istaisahs, bet tas naw labbi, jo tahda maisè nej spehku, nej wesselibu ne taupihs. — Klaufait tapehz labbu padohmu: kahda wezza namma-machte zeeredama pa dihku dahrsu, fur kartuppeli bij isnemti, un tur pasauligi dauds wahrpufahles (wahrputnes) ceraudsidama, sawà klussà firdi dohmaja, ka mihlais debbes tehws gan ne par walti scho sakni raddijis, wissuwairak schinni gaddà, fur wissi lauki pahrlieku pilni ar tahm bij, un tà dohmadama tai prahrtà schaujahs, fo ismehginacht. Ta salassija pahri saujas, tahs labbi noskallo, smalki sagreesch, stipri iskalte, tad meeseri fa-

gruhsch, pehz isfija, un no tahm kahdas 2 — 3 saujas itt brangus miltus dabbu. Patlabban mahjäs bij maisè eejaukta, tad schi no tahs eejauas, deht prohwees, kahda masà bfohdinà wahrpufahles-miltus peelikdama apimihzija, un kad labbi bij isruhause masu kuffuliti iszeppe, un itt smeekfigu maisiti atradde. Bet pee tahs masas prohrites tatschu wehl ittin brohschi ne warreja sinnacht, tà tas darbs pareisi darrams, tà ka pateefigu labbumu no ta warretu dabbut; tadeht zaur behrneem, tohs mihligi ar ahboleem usfubbinadama, ta lifka labbu pulku wahrputnes salassit, un kad tahs — tà jaw fazzihts — bij noskallotas, sagreesas un stipri iskaltetas, tad tahs pehz isfijaschanas, ar mehru apimihzija, prohti tà: us divi daltahm eejauas, treschu dallu wahrpufahles-miltus nemdama, tà nu itt brangu smeekfigu maisiti iszeppe.

Peht prahrtiga wezza daktera spreeschanas arri ne kas launs, kas wesselibu warretu maitacht, pee schihs peelikfchanas, un tatschu lohti geldias schinni wahrgu gaddà miltu wairofchanas deht. Tà nu gan pee masuminu isdewahs itt labbi, bet kas leelumà few gribb tahdus miltus taifit, tas lai tà darra: lai tahs wahrpufahles papreesch — tà warredams — labbi ar uhdeni noskallo, un tad karitâ rihjà eeserr, un kad labbi iskaltuschas, tahs ar kappatemi sakappa, un ja ne buhtu wehl smalks gan, us dsirnarwahm samalk. — Tahds, kam scho gadd Deews laukus baggati swehtijs, gan dohma: tà tee laudis tà warr publetees, sahlu-maisi ehst? — Bet teem jafakka, ka mums nabbadfineem schè Kursemmes augschu gallà, fur leels truhkuns scho gadd irr, tahds padohms, deht miltu wairofchanas gan ne buhs sinahdejams.

E. M. — r.

Wels dabbohn no flaktera sillu mug-
guru.

Wahzsemme kabhâ pilâfatâ dshwoja gohbiga atraitne fawâ naminiâ ar pahri maseem behr-
nineem, un pelnija fuhri fawu maifiti. Kaut-
schu ta tikfufchi strahdaja tad tomehr ta tik
dauds ne warreja nopelniht zil pee winna us-
turrefchanas waijadsigs bija. Truhkumu jaw
kahdu laifu libds ar behrnineem zeetuse, ta ne
sinn fo nu lai darra, un ar fo nu lai fahf tah-
laki pahrtift. — Ta dohma schâ un tâ, bet
fawâs dohmâs ne fur ne warr paligu atrâst.
Tapehz ta eet pee weena flaktera un luhds to
lai tas jelle winnas weenigu gohwi atpehrf.
Slakteris noet, apffattahs to gohwi un salibgt
par 9 Pruhfschu dahldereem. Kahds wasankis
to dabbujis dsirdeht, pee sewim dohma: kâ
preezigi es atkal warrefu pahri deenu dshwoht,
gahrduâ ehdeenus ehst, papilnam brandwihnu
dshert, kad es to naudu dabbutu! Tâ dohma-
damam tam schaujâhs prahtâ ka tam par wellu
waijaga pataifitees, tad ap pufs naktâ tahs
feewâs nammâ ee-eet un pehz naudas praffiht,
tad ta jaw wissu no bailehm atdohfchoht. Bet
kâ nu lai to isdarra? kahds tad irr wels? schis
atkal dohma pee sewim. — Us weenreisi tas
atminnahs ka weena bahba zitteem mahnu tiz-
zigeem stahstijuse, ka ta jaw senn laikds no wella
dauds effoht dsirdejuse, bet nu patte ar fawahm
azzim Jahnu nakti ap pulksten 12 redsejuse.
Wels libdsinajotees farkanai gohwei kam leeli
raggi, bet winsch eijoht us pakkalas kahjahm
ween.

Nu schis par tahdu labbu atminnu itt pree-
zigs paleek. Kad jaw tohp tumfch un wiffi
dus tad tas flakterim nosohg weenu farkanu
gohwes ahdu ar stalteem raggeem, (kurreu par
deenu apfahrt staigadams nolenzis), to fashuij,
eeleen patâ eelschâ, noet pee atraitnes namna
durwim un klaudfina. Utraitne iseet, attaisa
durwis un prassa ar drebbedamu balsi: (kehmu
redsedama) kas winsch tahds effoht? Schis at-
bild: patâ wels. Schi prassa atkal: fo winsch
gribboht? To naudu, atbildeja, fo winna no

flaktera par gohwi dabbujuse. — Nabbadfite
fahf nodeewotees ka ta wehl to naudu naw
dabbujuse, bet rihta ta to dabbufchoht, tapehz
lai atnahf nahfoschu nakti tad ta gribboht wissu
atdohf. Blehdneeks prohjam eedams tai pee
dshiwibas peefakka ka tai ne weenam ne buhs
teift fo ta redsejuse, un ja ta kahdam teifs tad
tas winnas nammu libds ar winnu paschu gab-
balu gabbalds faspahrdifchoht. Rihts atnahf
— flakteris arri naudu atnesâ un tai faujâ flai-
tidams fakka: „nu warrefeet ar to naudu leelu
laifu istift,“ bet winna no nejaufchi isteiz, ka
ta nauda winnai ne paliks. Us tam scho flak-
teris waiza, fur tad liffchoht; woi parradi ja-
maksâ? — Ta atbild nê. — Nu kam tad grib-
boht doht? nu winsch prassa. — Schi baidi-
damees no wella naggeem ne gribb teift, bet
flakteris ar walti usstahj wirfâ, un fahf jaw
to raht. Nu schi drebbedama atbild ka wellam
jaatdohf kas jaw winnâ nakti pehz tahs praffi-
jis, un nahfoschu nakti flahf buhschoht. Slak-
teris tai isprassa kahds tad tas wels effoht bi-
jis. — Seewa winnam isteiz gallu no galla no
kam prahtigs wihrs faproht ka tas irr wiltneeks
un ne kahds wels bijis, tabeht tas tahs nam-
mâ par nakti paleek un gaida us scho elles sweh-
ru. Kad basnizas pulkstens 12 nositt, dsird
flakteris ka wels ais durwim dausahs, tas at-
raitnei leek to istabâ eelaift un pee flapja weft
fur ta nauda stahw. Tiklibds ka wels pee flapja
peestahjahs, tê flakteris no fakta abrà tam us
mugguru, atrauj to augfchpehdu, fakampj stib-
bu un nu tik ilgi to miso kamehr wais ne warr.
Wels gan luhdsahs, bet tas wiss ne fo ne pa-
libds: pehz tahs leelas pehrfchanas flakteris is-
welk to no tahs gohwes ahdas, to faseen, un
nowedd us zeetuma namna. Sekam no turre-
nes istappis wehl dabbujis 3 deenas ar wissu
gohwes ahdu us turgus platscha pee stabba pee-
feets stahweht. Pahr winna galwu farkaju-
sees tahvele us kurreu winna wahrds, pawahrds
bijis rakstihâ un winna apgrehfoschana.

• R e t r u h f c h u b s e e f m i n a .

1.
 Laizinsch irr mums tuwu jaw atnahzis,
 Un mums pawehleht irr fahzis;
 Nu tik eitat!
 Ko gan roudat,
 Deewa zeltâ deenestâ. } ::

2.
 Nu irr jafschirrahâ no muhsu brahleem, —
 Faerohn ar zitteem labbeem drauceem.
 Jums par labbu,
 Mums ar gohdu
 Fabeen irraid keisaram. } ::

3.
 Draugi taggad fakkam jums ar Deewu!
 Wet kas sinn woi juhs gan itt ar weenu
 Wissi kohpâ,
 Weenâ rohtâ,
 Tehwa semmê palikseet? } ::

4.
 To mehâ sohlamees jums mihleem brahleem,
 Tâpat arri muhsu mihleem drauceem;
 Ka ar weenu
 Naft un deenu
 Deewa zektus staigafin. } ::

5.
 Wehl jums luhdsu manni mihti brahti,
 Gahdojeet par mannu tehwi un mahti,
 Es ne warru
 Kad ar gribbu,
 Mann irr zefsch jo tahkafu. } ::

6.
 Juhs gan sinneet mihlais tehws un mahte,
 Ka Deews ar stahw karra wihram klahu,
 Kad ar weenu,
 Jtt ar meeru,
 Taisni klaufa keisaram. } ::

7.
 Kad nahks Deews par palihdsiau karrâ,
 Tad irr eenaidneeki leelâ warrâ,
 Kad ar gribbehs,
 Tad ne warrehs
 Skahdeht muhsu dshiwibai. } ::

8.
 Schehligs keisars fenn jaw tahdam kahlwis,
 Kas now siktumu us sewim krahwis,
 Sawus draugus,
 Arri raddus,
 Wakas laikâ apmekleht. } ::

9.

Lai Deews dohd ka mehâ pehz kahba laikâ,
 Utrastum ka juhs preeksch Deewa waiga!
 Taisni buhtu,
 Kad ar truhktu,
 Daggatibas pitniba. } ::

10.

Kungs sneeds tu mums tawas mihlais rohkas,
 Weeglo mihlais wiffas gruhtas mohkas,
 Schinni jaunâ,
 Gan ne weeglâ,
 Karra wihra ammatâ. } ::

R. E. C.

T e e f a s f l u d d i n a s c h a n a s .

No Krohna Bramberges pagasta teefas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas buhtu pee ta Salkasmuischas Krohna basnijlungamuischas fainneeka Pauuu Samel, pahr kurra mantu konkurse nospreesta, 8 neddelu starpâ pee schihs teefas peeteiktees, jo wehlaft neweenu wairs ne klausihâ. Bramberges pagasta teefa, 9tâ Nowember 1840. 3

D. Brehdermann, peeschdetais.
 (Nr. 312.) G. Paulborn, pagasta teefas srihweris.

* * *

Kad par to mantu ta lihdschinniga Zennesmuischas Zaunu-mahju fainneeka Jahn Janilewiz inventariuma-truhkuma, magasihnes un zittu parradu labbad zaur schihs deenas spreedumu konkurse spreesta, tad teek wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas buhtu pee ta minneta fainneeka, usâizinati, 2 mehneschu starpâ, prohti lihds 20tu Webruar 1841, pee Zennesmuischas pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaft neweenu wairs ne klausihâ. Zennesmuischâ, 30tâ Nowember 1840. 3

(L. C.) ††† Peter Jakobsohn, preekschschdetais.
 (Nr. 33.) C. Menzendorff, pagasta teefas srihw.

* * *

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee ta Subbates basnijlunga-muischas fainneeka Jahsep Kraschowski, kas nespchizas deht sawas mahjas atdewis un pahr kurra mantu leelu parradu labbad konkurse spreesta, tohp usâizinati, wiswehlaft lihds 20tu Dezember 1840 pee Uffermuischas pagasta

teefas peeteiftees, jo wehlaſ neweenu wairs ne klauſihs. Uffermuischâ, 8tâ Nowember 1840. I
 (X. C.) ††† Jahn Aushing, pagasta wezzakais.
 (Nr. 19.) E. F. Thormann, pagasta teefas ftrihw.

Wiffi tee, kam kabbas taisnas parradu prassifchanaſ buhtu pee ta Uffermuischas fainneeka Wasta Jakowlow, kas nespohzibas dehl fawas mahjas atdewis un pahr kurra mantu parradu labbad konturſe ſpreekta, tohp uſaizinati, wiſſwehlaſ lihds 20tu Dezember 1840 pee Uffermuischas pagasta teefas peeteiftees, jo wehlaſ neweenu wairs ne klauſihs. Uffermuischâ, 8tâ Nowember 1840. I
 (X. C.) ††† Jahn Aushing, pagasta wezzakais.
 (Nr. 20.) E. F. Thormann, pagasta teefas ftrihw.

Zittas fludbinaschanaſ.
 Preeſch kabbahm pabri neddelahm Leelas Plattoneſ Grentſchu muiſchâ weens maſſ firgſ peeklihdis; kam taſ firgſ peederr, taſ winnu warr prett barroſchanaſ-atlihdſinaſchana Leelâ Plattoneſ prettim nemt. 2

Scheitan ſinnamu tohp darrihtſ, ka pee Leelas-Eſeres muiſchas waldiſchanaſ peederrigaſ mahjas ar arramu ſemmi un plawahm, kâ arridſan 3 frohgi appaſſch kurreem weens ar 38 puhru weetahm ſemmes un labbahm plawahm irr, kaſ no Jahneem 1841ma gadda dohbujami, tapſ tai 14tâ Dezembera deenâ f. g. iſſohliiti. Tee kam patihkams buhtu taſ mahjas jeb tohs frohgus us arrenbi nemt, lai ar peeklahjamahm galwoſchanaſ jeb ar drohſchahm fiſlahm pee taſ minnetas muiſchas=waldiſchanaſ peeteizahſ. 2

S i n n a.

Teem, kam patihkams buhtu, ſchahſ Latweeſchu Uwiſes ir turymaſ laſſiht, ſcheit tohp ſinnamu darrihtſ, ka taſ arri nahkoſchâ 1841mâ gaddâ tohp rakſtitas. Wakaſa, apſtelleschana un wiſſas zittas leetas paliks kâ preeſchlaikâ, bet ka warretu ſinnabt, ziſ awiſchu lappas buhs liſt rakſtôs eeſpeeſt, tad ikkatſ gohdigs laſſitais tohp luhgtſ, Eteffenhagen kungam pee laika to uſdoht, kâ taſ pirzeju wahrduſ un naudu warretu ſalaſſiht. Jo tee, kaſ wehlaſi ſchahſ lappinas apſtelles, ne warrehs par kaunu nemt, kad tee tohs pirmajuſ nummeruſ ne dabhuſ lihds.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 25tâ Nowember 1840.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Rv.		Rb.	Rv.
I jauns dahlderis gelbeja	1	33	I pohhs kannepu tappe makſahſ ar	—	90
I puhſ rudſu tappe makſahſ ar	1	75	I — linnu labbakas ſurtes — —	2	—
I — kweeſchu — —	3	50	I — — ſiktakas ſurtes — —	1	80
I — meeſchu — —	1	20	I — tabaka — —	—	65
I — meeſchu=putrainu — —	2	—	I — bselſes — —	—	75
I — auſu — —	—	80	I — ſweeſia — —	2	40
I — kweeſchu=miltu — —	4	—	I muzza ſiltu, preeſchu muzza — —	7	50
I — bihbeletu rudſu=miltu — —	2	50	I — — wiſkſchnu muzza — —	8	—
I — rupju rudſu=miltu — —	1	70	I — farkanaſ ſahls — —	7	—
I — ſirnu — —	1	60	I — rupjas leddainas ſahls — —	6	—
I — linnu=ſehklas — —	3	—	I — rupjas baltas ſahls — —	4	75
I — kannepu=ſehklas — —	1	60	I — ſnalkas ſahls — —	4	20
I — kimmenu — —	5	—			

W r i h w b r i k k e h t.

No juhrmallas gubernementu augſtas waldiſchanaſ puſſes: Waldiſchanaſ-rahtſ A. Weitler.
 No. 404.